

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 2

Gemeente Den Haag, 21 mei 2025

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Margien Oepts

Plv. voorzitter

Frederik Pöll

Lid

Joris Molenaar

Lid

Secretaris:

Marco de Rover

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 21 mei 2025

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Abrikozenstraat 178

20250521 B/2025-26929

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de woning Abrikozenstraat 178 door het maken van een dakopbouw met dakterras.

Akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan instemmen met een dakopbouw op deze woning en is akkoord met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

Op het vergelijkbare blok aan de overzijde van de Vlierboomstraat op nummer 153 is een dakopbouw reeds vergund en gerealiseerd. Het ontwerp van deze dakopbouw is een gespiegelde kopie en met de nauwkeurige afstemming conform de meegeleverde principedetails van nummer 153 wordt zo een geslaagd toekomstbeeld gecreëerd. De architectonische opzet van deze eerste dakopbouw is leidend voor iedere nieuwe dakopbouw binnen het ensemble.

2 Amandelstraat 65

20250521 B/2025-24923

Bouwen: het vergroten van de woning Amandelstraat 65 door het maken van een dakopbouw met dakterras en het plaatsen van een trap.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw met de gekozen hoofdopzet op deze woning voorstellen en stemt in met de architectonische uitwerking.

Op een vergelijkbare ensemble is een dakopbouw reeds vergund en gerealiseerd op nummer 103. De architectonische opzet van deze eerste dakopbouw is leidend voor iedere nieuwe dakopbouw binnen het ensemble. Een nauwkeurige afstemming tot in de details is essentieel om een geslaagd toekomstbeeld te creëren.

De commissie reageert positief op de hoofdropzet met een doorgetrokken voorgevel en een setback met dakterras aan de achterzijde.

De indeling van de voorgevel en de voorgestelde erker met balkon acht de commissie als passend bij de architectuur. De dubbele deuren bij de erker en de dubbele ramen sluiten goed aan bij de onderliggende bebouwing. Uit het toekomstbeeld blijkt de positie van het linker enkele kozijn passend te zijn.

De indeling van de achtergevel is voorstelbaar en de puien met de dubbele openslaande deuren en het stalen spijlenhekwerk uitgevoerd in een donkergrijze kleurstelling (RAL 7016) zijn passend bij de architectuur van het blok.

De gevels uitgevoerd in een keramisch materiaal, afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg zijn akkoord.

De commissie kan, afwijkend van de gebruikelijke stofgrijze kleur van het stucwerk van de wachtgevels, instemmen met de voorgestelde telegrijze kleur (Ral 7047).

3 Deimanstraat 22

20250521 B/2025-22911

Bouwen: het veranderen van de woning Deimanstraat 22 door het maken van een dakopbouw ten behoeve van de realisatie van een woning, constructieve wijzigingen en het plaatsen van een trap.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich de hoofdropzet van de dakopbouw op deze woning voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de architectonische uitwerking.

In het gemeentelijk beschermde stadsgezicht Laakkwartier wordt in het algemeen gevraagd om gestrekte dakkapellen op het voorschild. De Deimanstraat is binnen de wijk een geïsoleerd stukje straat waar als uitzondering door de commissie als eerste kleine dakkapellen zijn geaccordeerd op het voorschild van woning nummer 70. De commissie kan daarom instemmen met drie kleine dakkapellen op het voorschild en stemt tevens in met een dakloggia en één kleine dakkapel op het achterschild.

In het algemeen vraagt zij om dezelfde uitwerking en detaillering aan te houden van woning nummer 70. De commissie vraagt wel de dakkapellen rondom te voorzien van een kleine luifel.

De maat van de dikte van de wangen in het aanzicht van de dakkapellen in de voor- en achtergevel dient nauwkeurig afgestemd te worden met het detail DK01-H.

De voorgestelde dakloggia als buitenruimte waarbij het dakvlak als borstwering dient is voorstelbaar. De insnijding van het dakvlak rondom dient zo rustig mogelijk te worden afgewerkt met dakpannen. De commissie mist een horizontaal detail over de uitsnede van de loggia in het dakvlak en de binnenwang. Zij kan instemmen met de deklijst, maar vraagt om een duidelijke oplossing in combinatie met het aan te leveren horizontale detail.

Een beëindiging met een chaperonnepan behoort eventueel tot de mogelijkheden. Zij vraagt de aanzichttekening in overeenstemming te brengen met de detaillering en daarbij de dakloggia op een hele pannenmaat af te stemmen.

De commissie kan instemmen met de voorgestelde schuifpui, mits uitgevoerd in een leigrijze kleurstelling (Ral 7015). Zij vraagt om dezelfde kleurstelling voor het kozijn, het plafond en de inpandige wangen.

De commissie mist een detail van de aansluiting van de dakkapel op het dakvlak middels een verholten goot.

De commissie vraagt om een juiste beschrijving van de dakpan, de dakpan OVH klassiek blauw gesmoord is passend in deze omgeving.

Zij vraagt om de kleur- en materiaalstaat op beide detailbladen te plaatsen.

4 Deimanstraat 22

20250521 B/2025-22911

Cultuurhistorie: het veranderen van de woning Deimanstraat 22 door het maken van een dakopbouw ten behoeve van de realisatie van een woning, constructieve wijzigingen en het plaatsen van een trap.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie kan zich de hoofdopzet van de dakopbouw op deze woning voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de architectonische uitwerking.

In het gemeentelijk beschermde stadsgezicht Laakkwartier wordt in het algemeen gevraagd om gestrekte dakkapellen op het voorschild. De Deimanstraat is binnen de wijk een geïsoleerd stukje straat waar als uitzondering door de commissie als eerste kleine dakkapellen zijn geaccordeerd op het voorschild van woning nummer 70. De commissie kan daarom instemmen met drie kleine dakkapellen op het voorschild en stemt tevens in met een dakloggia en één kleine dakkapel op het achterschild.

In het algemeen vraagt zij om dezelfde uitwerking en detaillering aan te houden van woning nummer 70. De commissie vraagt wel de dakkapellen rondom te voorzien van een kleine luifel.

De maat van de dikte van de wangen in het aanzicht van de dakkapellen in de voor- en achtergevel dient nauwkeurig afgestemd te worden met het detail DK01-H.

De voorgestelde dakloggia als buitenruimte waarbij het dakvlak als borstwering dient is voorstelbaar. De insnijding van het dakvlak rondom dient zo rustig mogelijk te worden afgewerkt met dakpannen. De commissie mist een horizontaal detail over de uitsnede van de loggia in het dakvlak en de binnenwang.

Zij kan instemmen met de deklíjst, maar vraagt om een duidelijke oplossing in combinatie met het aan te leveren horizontale detail. Een beëindiging met een chaperonnepan behoort eventueel tot de mogelijkheden. Zij vraagt de aanzichttekening in overeenstemming te brengen met de detaillering en daarbij de dakloggia op een hele pannenmaat af te stemmen.

De commissie kan instemmen met de voorgestelde schuifpui, mits uitgevoerd in een leigrijze kleurstelling (Ral 7015). Zij vraagt om dezelfde kleurstelling voor het kozijn, het plafond en de inpandige wangen.

De commissie mist een detail van de aansluiting van de dakkapel op het dakvlak middels een verholen goot.

De commissie vraagt om een juiste beschrijving van de dakpan, de dakpan OVH klassiek blauw gesmoord is passend in deze omgeving.

Zij vraagt om de kleur- en materiaalstaat op beide detailbladen te plaatsen.

5 Ligusterstraat 65

20250521 B/2025-23110

Bouwen: het vergroten van de woning Ligusterstraat 65 door het maken van een dakopbouw met terras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich de hoofdropzet van de dakopbouw op deze woning voorstellen, maar zij stemt nog niet in met de positie op het dakvlak en met de architectonische uitwerking.

De architectonische opzet van deze eerste dakopbouw is leidend voor iedere nieuwe dakopbouw binnen het ensemble. De commissie stemt niet in met de positie van de voorgestelde extra bouwlaag, omdat zij constateert dat het voorgestelde volume niet passend is binnen de ruimtelijke kaders. Het dient verder terug geplaatst te worden ten opzichte van de voorgevel. Het maken van een passend dakterras aan de voorzijde is voorstelbaar.

Op een vergelijkbaar blok aan de overzijde van de Ligusterstraat op nummer 18 en 20 zijn eerder dakopbouwen vergund en gerealiseerd. De commissie vraagt bij de uitwerking de detaillering van dat plan nauwkeurig aan te houden. Alleen zo kan een eenduidig en geslaagd straatbeeld worden gegarandeerd.

De schoorsteen kan worden opgemetseld tot boven de dakrand waar de dakluifel tegenaan dient te lopen. De ventilatievoorziening dient verholen te worden toegepast. Het hekwerk van het dakterras dient op enige afstand van de gevels te worden geplaatst en dit dient duidelijk in de plattegrond en de details te worden aangegeven.

6 Tesselseplein 10

20250521 B/2025-21074

Bouwen: het vergroten van de woning Tesselseplein 10 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw met de gekozen hoofdropzet op deze woning voorstellen, maar stemt nog niet in met de voorgestelde uitwerking van het voorliggende ontwerp.

Op de bebouwing rondom het Tesselseplein zijn reeds dakopbouwen vergund en gerealiseerd. Onderhavig plan bevindt zich op een bouwblok wat behoort tot hetzelfde architectonische ensemble als de overige pleinwanden. Ten behoeve van zoveel mogelijk samenhang en eenheid pleit de commissie voor een nauwkeurige afstemming tot in de details, om een naadloze aansluiting van de dakopbouwen op elkaar en daarmee een geslaagd toekomst pleinbeeld te garanderen.

De commissie kan instemmen met de hoofdvorm van de dakopbouw, met een setback aan de Tesselseplein en een setback aan de Pluvierstraat met behoud van de dakluifel aan de staatzijde. De indeling van zowel de voor- als zijgevel acht de commissie als te onrustig. Voor een meer samenhangend gevelbeeld vraagt de commissie om een regelmatig ritme, met 5 dezelfde vensters toe te passen aan het plein en aan de Pluvierstraat, waarvan er 4 zijn gegroepeerd. De commissie benadrukt dat de penanten tussen de vensters in baksteen moeten worden uitgevoerd en een breedte van (minimaal) 3 koppen dienen te hebben.

De commissie kan instemmen met de indeling van de achtergevel, die afgestemd is op de naastgelegen dakopbouw. Echter, kan zij niet instemmen met het dakterras aan de Pluvierstraat. Dit pand is gelegen op de hoek van het Tesselseplein en de Pluvierstraat, en het dakterras bevindt zich op een prominente plek aan de straatzijde. Door het dakterras op deze hoek te plaatsen, wordt het hinderlijk zichtbaar vanuit de openbare ruimte. De commissie verzoekt daarom het dakterras te verplaatsen naar de achterzijde van de bebouwing, op een gespiegelde wijze ten opzichte van de opbouw op nummer 9. Het hekwerk van het dakterras dient uitgevoerd te worden in een stalen spijlenhekwerk in een donkergrijze kleurstelling (RAL 7016).

Zij gaat ervan uit dat de gevelbekleding aan de voor- en achterzijde wordt uitgevoerd in een keramisch materiaal. Zij vraagt aandacht voor een goede keuze van de steen bij het bestaande, niet bont en niet contrasterend. De commissie vraagt daarnaast om nauwkeurige tekeningen van de bestaande situatie. De verspringing van de kozijnen op de eerste en tweede verdieping is niet correct en ook de plint klopt niet met de werkelijke situatie.

7 Van Berwaerdeweg 1 tot en met Van Berwaerdeweg 11

20250521 B/2025-24633

Bouwen: het veranderen van de gevel van de woningen Van Berwaerdeweg 1 tot en met Van Berwaerdeweg 11 door het vervangen van de kozijnen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie acht de vervanging van de bestaande kozijnen in het pand voorstelbaar, maar kan niet instemmen met het plan. Het beeldbepalende pand is kenmerkend door de architectuurstijl van de Haagse School en is gelegen op een markante stedenbouwkundige hoek. De voorgestelde wijzigingen zijn onvoldoende passend bij de architectuur en de cultuurhistorische waarden van het rijks beschermd stadsgezicht Benoordenhout.

Oorspronkelijk waren de kozijnen uitgevoerd in slanke stalen profielen, in een donkere kleurstelling voorzien van een bovenlicht. Bij een eerdere vervanging zijn deze karakteristieke elementen verdwenen. Het nu voorgestelde aluminium kozijn is te vlak en sluit onvoldoende aan bij de oorspronkelijke architectuur. De commissie verzoekt om steellook profielen toe te passen die de oorspronkelijke indeling, profilering en detaillering zo nauwkeurig mogelijk benaderen. De commissie wijst erop dat de draaiende delen niet correct zijn getekend en de ventilatieroosters in de tekeningen van de bestaande situatie ontbreken. Indien nodig dienen deze wel te worden opgenomen en verholten opgelost te worden. Ventilatieroosters in het zicht zijn niet toegestaan in het rijks beschermd stadsgezicht. De commissie adviseert om een donkere kleurstelling van de kozijnen zoals oorspronkelijk aan te houden die goed past bij deze architectuur.

Vanwege het belang van de samenhang binnen het bouwblok en de ligging binnen het rijks beschermd stadsgezicht Benoordenhout, verzoekt de commissie nauwkeurige tekeningen aan te leveren. Zij constateert dat de ingediende tekeningen van de bestaande situatie niet overeenkomen met de feitelijke situatie. Voor een zorgvuldige beoordeling vraagt de commissie ook om de details van de bestaande situatie en de nieuwe situatie naast elkaar te tekenen en te maatvoeren.

8 Van Berwaerdeweg 1 tot en met Van Berwaerdeweg 11

20250521 B/2025-24633

Cultuurhistorie: het veranderen van de gevel van de woningen Van Berwaerdeweg 1 tot en met Van Berwaerdeweg 11 door het vervangen van de kozijnen.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie acht de vervanging van de bestaande kozijnen in het pand voorstelbaar, maar kan niet instemmen met het plan. Het beeldbepalende pand is kenmerkend door de architectuurstijl van de Haagse School en is gelegen op een markante stedenbouwkundige hoek. De voorgestelde wijzigingen zijn onvoldoende passend bij de

architectuur en de cultuurhistorische waarden van het rijks beschermd stadsgezicht Benoordenhout.

Oorspronkelijk waren de kozijnen uitgevoerd in slanke stalen profielen, in een donkere kleurstelling voorzien van een bovenlicht. Bij een eerdere vervanging zijn deze karakteristieke elementen verdwenen. Het nu voorgestelde aluminium kozijn is te vlak en sluit onvoldoende aan bij de oorspronkelijke architectuur. De commissie verzoekt om steellook profielen toe te passen die de oorspronkelijke indeling, profilering en detaillering zo nauwkeurig mogelijk benaderen. De commissie wijst erop dat de draaiende delen niet correct zijn getekend en de ventilatieroosters in de tekeningen van de bestaande situatie ontbreken. Indien nodig dienen deze wel te worden opgenomen en verholten opgelost te worden. Ventilatieroosters in het zicht zijn niet toegestaan in het rijks beschermd stadsgezicht. De commissie adviseert om een donkere kleurstelling van de kozijnen zoals oorspronkelijk aan te houden die goed past bij deze architectuur.

Vanwege het belang van de samenhang binnen het bouwblok en de ligging binnen het rijks beschermd stadsgezicht Benoordenhout, verzoekt de commissie nauwkeurige tekeningen aan te leveren. Zij constateert dat de ingediende tekeningen van de bestaande situatie niet overeenkomen met de feitelijke situatie. Voor een zorgvuldige beoordeling vraagt de commissie ook om de details van de bestaande situatie en de nieuwe situatie naast elkaar te tekenen en te maatvoeren.

9 Westduinweg 75

20250521 B/2024-15658

Bouwen: het vergroten van de woning Westduinweg 75 door het maken van een dakopbouw.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie heeft eerder ingestemd met een dakopbouw met de gekozen hoofdopzet op deze woning, maar zij had nog enkele opmerkingen ten aanzien van de architectonische uitwerking. Het aangepaste plan neemt de eerdere bezwaren weg en is akkoord.

Ter plaatse van de eenlaagse bebouwing op dit blok wordt voorgesteld de bebouwing van de hoek een travee door te zetten door een bouwlaag en een kapverdieping in de vorm van een dakopbouw toe te voegen. Het voorstel volgt daarmee de opzet en architectuur van de naastgelegen bebouwing.

Na aanpassing zijn de materialisering en detaillering aangevuld en verduidelijkt. De tekeningen en de detaillering sluiten nu voldoende aan bij de bestaande architectuur en zijn daarmee akkoord. De bestaande afvoerpijp van de horeca op de begane grond komt te vervallen, evenals de witte verf en de installaties die van de gevel zijn verwijderd.

10 Westduinweg 75

20250521 B/2024-15658

Cultuurhistorie: het vergroten van de woning Westduinweg 75 door het maken van een dakopbouw.

Akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie heeft eerder ingestemd met een dakopbouw met de gekozen hoofdropzet op deze woning, maar zij had nog enkele opmerkingen ten aanzien van de architectonische uitwerking. Het aangepaste plan neemt de eerdere bezwaren weg en is akkoord.

Ter plaatse van de eenlaagse bebouwing op dit blok wordt voorgesteld de bebouwing van de hoek een travee door te zetten door een bouwlaag en een kapverdieping in de vorm van een dakopbouw toe te voegen. Het voorstel volgt daarmee de opzet en architectuur van de naastgelegen bebouwing.

Na aanpassing zijn de materialisering en detaillering aangevuld en verduidelijkt. De tekeningen en de detaillering sluiten nu voldoende aan bij de bestaande architectuur en zijn daarmee akkoord. De bestaande afvoerpijp van de horeca op de begane grond komt te vervallen, evenals de witte verf en de installaties die van de gevel zijn verwijderd.

11 Wijndaelerweg 14

20250521 B/2024-17465

Bouwen: het veranderen en vergroten van de woning Wijndaelerweg 14 door het plaatsen van een uitbouw, een dakkapel aan de voorzijde, het uitvoeren van constructieve wijzigingen en het vervangen van de zonnepanelen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich uitbreidingen aan deze woning voorstellen, maar stemt nog niet in met de gekozen hoofdropzet en architectonische uitwerking.

Zij constateert dat de woning een grotere variant is op de bestaande vakantiewoningen van het naastgelegen Kijkduinpark met een kenmerkend lessenaarsdak. De compositie van de woning met de twee tegen elkaar aan liggende L-vormige volumes die verschillen in hoogte is sterk.

Voor een goede beoordeling vraagt de commissie om een duidelijke en volledige dakplattgrond. Zij vraagt ook om informatie (bijvoorbeeld foto's) over de bestaande dakkapel op het schild aan de noordzijde van de woning en de dakkapel ook in de bestaande situatie in te tekenen. Deze dakkapel is van invloed op de (uiterlijke) beoordeling van de nieuw voorgestelde dakkapel.

De commissie acht de voorgestelde dakkapel te fors. Zij pleit voor twee kleinere dakkapellen van drie ramen breed op geruime afstand van elkaar. Zij vraagt ook de dakkapellen op een juiste en duidelijk afleesbare manier weer te geven en te maatvoeren in de plattegrondtekening.

Het volume aan de Zuidoostzijde met de trap is voorstelbaar. Het volume met het lage deel van het lessenaarsdak wordt tot buiten de contour van het bestaande hoge deel doorgetrokken, maar de commissie vraagt dit te doen binnen de huidige typologie, dus zonder hoekkeper.

Het extra volume aan de tuinzijde vormt enigszins een dissonant. Het volume met het platte dak valt buiten de typologie van de woning en het is in vorm en uitstraling weer anders dan de gerealiseerde glazen serre. De commissie geeft als suggestie mee een schuin dak op het volume te overwegen.

Zij pleit ook voor een meer serre-achtige oplossing met glas rondom en tot op de grond. De bestaande horizontale glaslijn dient aan de bovenzijde te worden aangehouden. Het geheel zal zich dan beter aan de bestaande architectuur hechten.

Margien Oepts

Plv. voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag